

Основна школа "Љупче Николић", Алексинац

Општинско такмичење из српског језика, 18. март 2017.

КОМПЛЕТ ТЕСТОВА СА РЕШЕЊИМА

Школска 2016/2017. година
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

V разред

Шифра: _____

1.	Колико простих реченица има у датој сложеној: Скочио сам на ноге, добро сам протрљао очи, добро сам погледао, и видео сам неког сасвим необичног малишана. _____	
2.	Заокружи слово испред правилно написаних бројева: а) седамнаести, тридесетдруги, седамсто; б) седамнести, тридесет други, седам сто; в) седамнести, тридесет и други, седамсто; г) седамнаести, тридесет други, седамсто.	
3.	Заокружи слово испред тачног одговора. И Мали Принц се <u>врло слатко</u> насмеја, а то ме наљути, хтео сам да моје незгоде схвати <u>веома озбиљно</u> . У наведеној реченици подвучени су: а) субјекатски скупови речи; б) атрибутски скупови речи; в) прилошки скупови речи; г) објекатски скупови речи.	
4.	У следећој реченици подвуци све речи у функцији (служби) субјекта: И зачас ми дође трачак светла, па он је дошао са неке друге планете.	
5.	У наведеној реченици подвуци све речи у функцији (служби) правог објекта: Тако ја сазнах другу важну ствар, и растужих се више него икад.	
6.	Напиши компаративе наведених придева: НИЗАК – _____ СЛАДАК – _____	
7.	Заокружи слово испред реченице у којој је именица ПРИЈАТЕЉ употребљена у служби (функцији) неправог објекта: а) Још пре шест година пријатељ је отишао назад на своју планету. б) Подсећајте се стално, па нећете заборавити пријатеља. в) Купио сам кутију бојица и оловака пријатељу, одлично је цртао шешире и животиње.	
8.	У следећој реченици одреди падеж и број подвучене речи: Није рекао ништа више, зајецао је, а ја сам спустио своје бојице на <u>под</u> , поред лампе.	
9.	Подвуци наставак за облик у истакнутој речи у реченици: Никада нисам веровао ОВЧИЦАМА, оне некада једу и добре биљке.	

10.	У следећој реченици подвуци све речи у служби (функцији) атрибута: Мали Принц запљеска, а чудни хвалисавац скромно отпоздрави, лако скиде шарени шешир и дубоко се поклони.					
11.	У следећој реченици подвуци све придеве временског односа: Вредна Маја је све овонедељне обавезе завршила током јучерашњег дана, а стићи ће и на свечани ручак поводом Матејиног рођендана.					
12.	У следећој реченици подвуци бројну именицу: Четири пута је Сава варао на тесту, један седмак не сме тако да се понаша, сада неће имати већу оцену од три; разредна је чак хтела два да му закључи.					
13.	Заокружи слово испред правилно написане реченице. а) Иван станује у Новом Саду, а његови родитељи живе у Бачкој тополи. б) Иван станује у новом Саду, а његови родитељи живе у бачкој Тополи. в) Иван станује у Новом Саду, а његови родитељи живе у Бачкој Тополи.					
14.	Подвуци све придеве који се не могу поредити: ЦРВЕН, ОКРЕТАН, ЗЕМЉАНИ, СПОР, СВИЛЕНИ, ЛЕВИ.					
15.	У наведеној реченици одреди падеж и број подвучене речи: Ја се нимало не плашим <u>тигрова</u> , али страшно мрзим промају.					
16.	Желео је да се сретну поново, у <u>измаштаним пределима</u> неке друге земље и неког другог времена. У наведеној реченици подвучене речи употребљене су у облику: а) инструментала множине; б) локатива множине; в) датива множине.					
17.	У следећој реченици подвуци речи у служби (функцији) апозиције: Тај краљ, апсолутни монарх, био је јако добар, давао је врло разумна наређења.					
18.	Придеве употребљене у следећој реченици разврстај у табели на придеве одређеног и неодређеног вида: Милош је врло спретан и вредан, последњи је кренуо са послом, завршио пре свих, а његов је дрвени авион био убедљиво најзанимљивији и најтежи за склапање.					
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">придеви неодређеног вида</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">придеви одређеног вида</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"> </td> <td style="height: 20px;"> </td> </tr> </tbody> </table>	придеви неодређеног вида	придеви одређеног вида			
придеви неодређеног вида	придеви одређеног вида					
19.	У следећој реченици подвуци све непроменљиве речи: Краљ не проговори, Мали Принц оклеваше неколико тренутака, затим уздахну и крену, сада га ништа није задржавало ту.					
20.	Следећа реченица је у управном говору. Препиши је исправно писаним словима и додај све знаке интерпункције: ЖЕЛИШЛИ САМНОМ И ЛУКИНИМ ДРУГАРОМ НА СТАДИЈОН ВЕЧЕРАС					

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2016/2017. година
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

5. разред

Решења

1. 4 (четири)
2. г)
3. в)
4. И зачас ми дође трачак светла, па он је дошао са неке друге планете.
5. Тако ја сазнах другу важну ствар, и растужих се више него икад.
6. нижи, слађи
7. в)
8. акузатив једнине
9. Никада нисам веровао ОВЧИЦАМА, оне некада једу и добре биљке.
10. Мали Принц запљеска, а чудни хвалисавац скромно отпоздрави, лако скиде шарени шешир и дубоко се поклони.
11. Вредна Маја је све овонедељне обавезе завршила током јучерашњег дана, а стићи ће и на свечани ручак поводом Матејиног рођендана.
12. Четири пута је Сава варао на тесту, један седмак не сме тако да се понаша, сада неће имати већу оцену од три; разредна је чак хтела два да му закључи.
13. в)
14. црвен, окретан, земљани, спор, свилени, леви
15. генитив множине
16. б)
17. Тај краљ, апсолутни монарх, био је јако добар, давао је врло разумна наређења.
18.

придеви неодређеног вида	придеви одређеног вида
спретан, вредан	последњи, дрвени, најзанимљивији, најтежи
19. Краљ не проговори, Мали Принц оклеваше неколико тренутака, затим уздахну и крену, сада га ништа није задржавало ту.
20. „Желиш ли са мном и Лукиним другаром на стадион вечерас?“
(–Желиш ли са мном и Лукиним другаром на стадион вечерас?)

**Општинско такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе**

VII разред

Шифра: _____

1.	Допуни следећу реченицу: Корен глагола ОДШТАМПАТИ гласи _____. Кад је на ту основу додат суфикс који се завршава безвучним предњонепчаним сугласником, добијена је именица _____.	
2.	Глагол о коме је било речи у претходном питању илуструје одступање од једне гласовне промене у писању. Та гласовна промена је _____. (Допуни реченицу.)	
3.	Препиши следећу реченицу и притом исправи грешке у правопису и интерпункцији: Од Новембра 1688 до Априла 1689 пловили су од Рта Добре наде до обала Јужне Америке и нису ни слутили, да им је то задње заједничко путовање.	
4.	Напиши глаголски прилог садашњи следећих глагола: ОДЛАЗИТИ: _____; ИЋИ: _____; ЗНАТИ: _____.	
5.	У следећем примеру подвуци ненаглашене облике личних заменица: Изненадила ме је дечја љубазност и срдачност, па сам и ја постала опуштенија, почела да их забављам и причала им шта нас је некада учио наш учитељ у селу.	
6.	У датој реченици подвуци сложене сложене глаголске облике: Трудили су се да помере орман, али је овај био тако тежак да се уопште није мрдао, па на крају решише да оду у приземље и позову неког ко им може помоћи.	
7.	Усправном цртом подели следеће речи на слоге: о п и с а т и н а у к а п р и м о п р е д а ј а п р е д с т а в н и ц и	
8.	Заокружи слово испред безличне реченице: а) Наоблачило се. б) Распадам се. в) Зелени се цвеће. г) Пада мрак.	
9.	У следећем примеру подвуци прелазне глаголе: Наслушао сам се разних невероватних прича о људима који једу само воће и пију само воду и не верујем ни у једну од њих, али се плашим да други не поверују.	
10.	Напиши како гласи акузатив множине женског рода компаратива придева СТАР, БРЗ и СУМЊИВ: СТАР: _____; БРЗ: _____; СУМЊИВ: _____.	
11.	У следећем примеру подвуци именице које су у граматичком облику једнине: С комшијама се никад нисам дружио, осим с Пером, оним инжењером с првог спрата, изнад Маријиног стана, који је, као и ја, скупљао необично камење.	

12.	У следећем примеру подвуци атрибуте: Скоро сам на радију чуо једну необичну и лепу песму о љубави, али сам јој заборавио име и сад морам да зовем сваку радијску кућу не бих ли га сазнао.	
13.	У следећем примеру подвуци апозицију: До трга можете и бициклом, својим или изнајмљеним, а онда је најбоље да прво, ако имате времена, посетите катедралу, најлепше здање у нашем граду.	
14.	Заокружи слово испред примера у ком је неправи објекат исказан једном речју: а) Узми воде, врућина је. б) Свашта су јој поклањали, и то само најлепше ствари. в) Увек се залажем за најбоље решење, али сада га не видим. г) Кад помислим на сутрашње славље, одмах се боље осећам.	
15.	У следећем примеру подвуци непроменљиве прилоге: Он је увек спреман да ми помогне и ради то искрено, а не да би се показао или да би понекад могао мало да се хвали.	
16.	Одреди врсту независних реченица у следећим примерима: а) Данас је Ивани рођендан. _____ б) Питали су ме како ми се зове брат. _____ в) Помери мало тај сточић. _____	
17.	У следећем примеру подвуци несвршене глаголе: Извиривали смо иза ограда све док се пијани чувар није, непрестано посрћући, сасвим удаљио, а онда смо се растрчали по дворишту и наставили игру.	
18.	У следећем примеру подвуци везнике: Још од нашег последњег сусрета, прошлог четвртка, стално мислим на Николу, али нећу то никоме рећи, јер сам сигурна да ме нико не би разумео.	
19.	Заокружи слово испред примера у ком уочаваш одредбе за узрок у раставном односу: а) Наљутила се због непристојног дочека, али и због других ствари. б) Та болест се може развити постепено или наступити изненада. в) Земља се можда одронила због честих киша или услед неког другог разлога. г) Скакали су, вриштали и певали из свег гласа, али од страха, а не од радости. д) Због Милана и због њему сличних нећу више да идем тамо.	
20.	Одреди падеж подвучених именица у следећем примеру: О <u>Остроготима</u> ₍₁₎ не знам да кажем ни <u>реч</u> ₍₂₎ . (1): _____; (2): _____.	

Број поена: _____

Прегледао: _____

**Општинско такмичење ученика основних школа
из српског језика и језичке културе**

7. разред
Решења

1. Корен глагола ОДШТАМПАТИ гласи штамп-. Кад је на ту основу додат суфикс који се завршава безвучним предњонепчаним сугласником, добијена је именица штампач.
2. Та гласовна промена је једначење (сугласника) по звучности.
3. Од новембра 1688. до априла 1689. пловили су од Рта добре наде до обала Јужне Америке и нису ни слутили да им је то задње заједничко путовање.
4. одлазећи; идући; знајући.
5. Изненадила ме је дечја љубазност и срдачност, па сам и ја постала опуштенија, почела да их забављам и причала им шта нас је некада учио наш учитељ у селу.
6. Трудиле су се, је био, се није мрдао
7. о | пи | са | ти на | у | ка при | мо | пре | да | ја пред | став | ни | ци
8. а)
9. Наслушао сам се разних невероватних прича о људима који једу само воће и пију само воду и не верујем ни у једну од њих, али се плашим да други не поверују.
10. СТАР: старије; БРЗ: брже; СУМЊИВ: сумњивије.
11. С комшијама се никад нисам дружио, осим с Пером, оним инжењером с првог спрата, изнад Маријиног стана, који је, као и ја, скупљао необично камење.
12. Скоро сам на радију чуо једну необичну и лепу песму о љубави, али сам јој заборавио име и сад морам да зовем сваку радијску кућу не бих ли га сазнао.
13. До трга можете и бициклом, својим или изнајмљеним, а онда је најбоље да прво, ако имате времена, посетите катедралу, најлепше здање у нашем граду.
14. б)
15. Он је увек спреман да ми помогне и ради то искрено, а не да би се показао или да би понекад могао мало да се хвали.
16. а) обавештајна (изјавна); б) обавештајна (изјавна); в) заповедна.
17. Извиривали (смо) иза оградe све док се пијани чувар није, непрестано посрћући, сасвим удаљио, а онда смо се растрчали по дворишту и наставили игру.
18. Још од нашег последњег сусрета, прошлог четвртка, стално мислим на Николу, али нећу то никоме рећи, јер сам сигурна да ме нико не би разумео.
19. в)
20. локатив; акузатив.

Школска 2016/2017. година
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

VIII разред

Шифра: _____

1.	Према најважнијој подели словенских језика, они могу бити: а) старији б) новији в) источни г) западни д) северни њ) јужни е) горњи ж) доњи Заокружи слова испред тачних одговора.	
2.	Индоевропској језичкој групи припадају: а) романски језици б) словенски језици в) германски језици г) грчки језик д) мађарски језик њ) албански језик Заокружи слова испред тачних одговора.	
3.	Свети Сава се у својим црквеним списима служио _____ језиком. (допуни)	
4.	Заокружи слово испред тачног одговора. У Тршићу код Лознице родио се: а) Свети Сава б) Доситеј Обрадовић в) Душан Силни г) Вук Караџић д) Душко Радовић њ) Стефан Немања	
5.	Радњу романа „Зона Замфирова“ Стеван Сремац је сместио у Ниш, због чега је у роману често користио _____ дијалекат.	
6.	Следећу реченицу препиши користећи екавске рефлексе јата: Цио роман препун сјећања написан је за нова покољења дјече. _____ _____	
7.	Колико пута се у следећој реченици јављају звучни предњонепчани гласови? Пронашавши негдје дубоко у шуми, у једном шупљем дрвету, напуштено лежиште дивљих пчела, Гунђало се тако наједе старог саћа, да га је трбух жестоко заболио. Јављају се __ пута.	
8.	Упиши Л или Љ тако да реч буде исправно написана: ОСВЕТ_ЕЊЕ ЖА_ЕЊЕ ОБО_ЕЊЕ ОДЕ_ЕЊЕ СЛАБ_ЕЊЕ ЗАПА_ЕЊЕ ДЕ_ЕЊЕ	
9.	Подвуци именице женског рода: Пјева цврчак о томе како се у рано свитање, пуно јутарње румени, буде птице и цвркутањем дочекују сунце, пјева о подневу кад златна пшеница шуми и врапци се свађају у зеленим крошњама, о свјежем вечеру, кад цвјетови шире крунице и очекују росу.	

10.	Подвуци све речи у номинативу: Прође опет једна година и наступи већ и трећа јесен откад се Гунђало бијаше настанио ту у свом новом обитавалишту.	
11.	Преброј глаголе по виду. ВИЂАТИ ЖИВЕТИ ВУЋИ УТЕРИВАТИ УСУДИТИ СБ „ УПЕЦАТИ ДОЛАЗИТИ УПОТРЕБИТИ ХОДАТИ а) Број свршених глагола: _____ б) Број несвршених глагола: _____	
12.	Подвуци непроменљиве речи: Само сам тада преко лета тужан и осамљен, јер дјеца љети не иду у школу и сада разговарам једино с точковима натоварених сеоских кола.	
13.	У речи ШЉИВОВИЦА препознај корен: _____ и творбену основу: _____.	
14.	Којим начином творбе је добијена реч МРАВОЈЕД? а) извођењем б) слагањем в) комбинованом творбом г) претварањем	
15.	Подвуци све именске речи у множини. Људи је, опет, лове због њених великих и лепих рогова, од којих се праве најбољи чешљеви и дугмад.	
16.	Подвуци синтагму у којој главна реч не припада именским речима: Знајући то, неке друге врсте мишева понекад му подметну свој накот да би му обезбедили срећно детињство.	
17.	У следећем примеру подвуци зависну реченицу одреди каква је по значењу: Једино доба године кад им не прети опасност од њега јесте рана јесен. а) односна б) намерна в) допусна г) изрична д) узрочна њ) условна	
18.	Заокружи слово испред реченице са приповедачким презентом: а) Види, <u>стижу</u> нам гости! б) Учитељ <u>приповеда</u> о старим занатима. в) Сава <u>се улива</u> у Дунав. г) Откад је света и века, људи <u>се служе</u> лажима. д) Једне вечери, Ленка <u>изађе</u> пред кућу, кад на крају улице <u>угледа</u> Јанка.	
19.	Поред цврчкеве рупе његов сусјед, зловољни срдити хрчак, незадовољан гунђа. Ова реченица припада _____ функционалном стилу.	
20.	Препиши реченицу водећи рачуна о великом слову. АНТИРАФА – ПОЛА АНТИЛОПА А ПОЛА ЖИРАФА – ЖИВИ У ЈУГОИСТОЧНОЈ АФРИЦИ, НА ЛЕВОЈ ОБАЛИ РЕКЕ ЗАМБЕЗИ. _____ _____	

Прегледао: _____

Укупно поена: _____

Школска 2016/2017. година
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА
ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

VIII разред
Решења

1. в), г), ђ)
2. а), б), в), г), ђ)
3. српскословенским (српском редакцијом старословенског језика)
4. г)
5. призренско-тимочки
6. Цео роман препун сећања написан је за нова поколења деце.
7. девет (9)
8. осветљење жаљење обољење одељење слабљење запаљење дељење
9. Пјева цврчак о томе како се у рано свитање, пуно јутарње румени, буде птице и цвркутањем дочекују сунце, пјева о подневу кад златна пшеница шуми и врапци се свађају у зеленим крошњама, о свјежем вечеру, кад цвјетови шире крунице и очекују росу.
10. Прође опет једна година и наступи већ и трећа јесен откад се Гунђало бијаше настанио ту у свом новом обитавалишту.
11. а) 3/три
б) 6/шест
12. Само сам тада преко лета тужан и осамљен, јер дјеца љети не иду у школу и сада разговарам једино с точковима натоварених сеоских кола.
13. корен: ШЉИВ-
творбена основа: ШЉИВОВ-
14. в)
15. Људи је, опет, лове због њених великих и лепих рогова, од којих се праве најбољи чешљеви и дугмад.
16. Знајући то
17. кад им не прети опасност од њега
а)
18. д)
19. књижевном/књижевноуметничком
20. Антирафа – пола антилопа а пола жирафа – живи у југоисточној Африци, на левој обали реке Замбези.